

راهنمای تهیه مستندات برای متقاضیان بررسی موضوعات ارائه شده به عنوان ابداعات و اختراعات جهت بهره مندی از تسهیلات اعطایی در آیین نامه های مربوطه

مقدمه:

بر اساس آیین نامه های بنیاد ملی نخبگان، مرکز استعداد درخشان معاونت آموزشی وزارت بهداشت و همچنین آیین نامه ارتقای اعضای هیئت علمی علوم پزشکی (مربوط به معاونت آموزشی وزارت بهداشت) مرجع بررسی کننده ی درخواست متقاضیان دارای موضوعات با گواهینامه ثبت اختراع برای استفاده از امتیازات و تسهیلات اعطایی، معاونت تحقیقات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد.

لذا کمیته ابداعات و اختراعات بر حسب ضرورت در مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت جهت بررسی موضوعات ارائه شده به عنوان اختراع تشکیل می گردد تا در خصوص امکان بهره مندی افراد بواسطه اختراع جهت استفاده از آیین نامه استعداد درخشان و یا آیین نامه استفاده از نخبگی یا آیین نامه ارتقای هیئت علمی اعلام نظر نماید. این کمیته دارای چهار گروه تخصصی علوم بالینی، علوم پایه، علوم دارویی و تجهیزات پزشکی می باشد که طبق اساسنامه کمیته ابداعات و اختراعات فعالیت می نماید.

نکات مهم در خصوص نامه معرفی و درخواست متقاضیان

- ❖ اگر فردی متقاضی استفاده از تسهیلات نخبگی می باشد حتما باید اخذ معرفی نامه از بنیاد ملی نخبگان باشد و در صورتی که فرد متقاضی استفاده از تسهیلات استعداد درخشان می باشد معرفی نامه باید از معاونت آموزشی دانشگاه محل تحصیل باشد. لازم به ذکر است در این خصوص معرفی نامه از معاونت پژوهشی دانشگاه قابل قبول نمی باشد.
- ❖ سهم متقاضی در اختراع در درخواست فرد جهت استفاده از تسهیلات استعداد درخشان و یا نخبگی اهمیت دارد به طوری که :
متقاضیان استعداد درخشان می بایست حداقل 51% به عنوان مخترع در گواهی نامه ثبت اختراع سهم داشته باشند.
متقاضیان نخبگی می بایست حداقل 45% به عنوان مخترع در گواهی نامه ثبت اختراع سهم داشته باشند.
- ❖ در صورتی که متقاضی استفاده از تسهیلات استعداد درخشان و یا نخبگی دارای چند اختراع باشند، تنها یک موضوع به عنوان اختراع قابل معرفی و طرح در کمیته می باشد.
- ❖ متقاضی حداکثر ظرف 28 روز از زمان ارائه معرفی نامه نسبت به ارائه پرونده قابل طرح در کمیته اقدام نماید در غیر اینصورت، مسئولیتی متوجه معاونت تحقیقات و فناوری در پاسخ به نامه نخواهد بود.

نکات مهم در خصوص موضوع ارائه شده به عنوان اختراع

- ❖ موضوعات ارائه شده بعنوان اختراع کلا به 4 حیطه علوم پایه، علوم بالینی، علوم دارویی و تجهیزات پزشکی تقسیم می گردد. فرد متقاضی باید دقت لازم را در این زمینه مدنظر داشته و به درستی فرمهای مربوط به موضوع را تکمیل نمایند. تعاریف حیطه ها در بیان کلی به قرار زیر است:
 - الف - حیطه علوم بالینی: کلیه موضوعات ثبت شده به عنوان اختراع در مواردی که ادعای کاربرد اختراع بر انسان در قالب گزارشات بالینی و نتایج کارآزمایی بالینی ارائه شده باشد در این زیرگروه بررسی می شود.
 - ب - حیطه علوم پایه: موضوعات ثبت شده به عنوان اختراع مرتبط با رشته های علوم پایه پزشکی، بهداشت، بیوتکنولوژی، ثبت ژن در این زیرگروه قرار می گیرند.
 - ج - حیطه علوم دارویی: موضوعات در زمینه ی کلیه رشته های مربوط به دانشکده داروسازی در این زیرگروه مطرح می شوند. (مانند شیمی دارویی، فارماکولوژی، فارماکونوزی، فارماسیوتیکس، بیوتکنولوژی دارویی، سم شناسی، نانوتکنولوژی دارویی، داروسازی بالینی، رادیو فارماسی)
 - د - حیطه تجهیزات پزشکی: برابر ماده آیین نامه ی تجهیزات پزشکی مصوب مقام محترم وزارت

ماده 1 قسمت چ : تجهیزات، ملزومات و وسایل پزشکی: ملزومات، تجهیزات و دستگاه های پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی که به طور عام «تجهیزات و ملزومات پزشکی» نامیده می شوند ، شامل هر گونه کالا، وسایل، ابزار، لوازم، ماشین آلات، کاشتنی ها، مواد، معرف ها و کالیبراتورهای آزمایشگاهی و نرم افزارها می باشند که توسط تولیدکننده برای انسان به تنهایی یا به صورت تلفیقی با سایر اقلام مرتبط به منظور دسترسی به یکی از اهداف ذیل عرضه می گردند:

- تشخیص، پایش، پیشگیری، درمان و یا کاهش بیماری، حمایت یا پشتیبانی از ادامه فرآیند حیات، کنترل و جلوگیری از بارداری، ایجاد فرآیند سترون کردن یا ضد عفونی و تمیز کردن وسایل، محیط و پسماندهای پزشکی جهت انجام مطلوب اقدامات پزشکی، درمانی و بهداشتی، فراهم نمودن اطلاعات جهت نیل به اهداف پزشکی به کمک روش های آزمایشگاهی بر روی نمونه های اخذ شده انسانی، تشخیص، پایش، درمان، تسکین، جبران و یا به تعویق انداختن آسیب یا معلولیت، تحقیق، بررسی، جایگزینی یا اصلاح فرآیندهای فیزیولوژیک یا آناتومیک.

تبصره 1- این تعریف شامل موادی که تاثیر اصلی یا هدف طراحی آنها بر بدن انسان بر پایه روشهای دارویی، ایمنی شناسی و یا متابولیکی و مواد ضد عفونی کننده و تمیز کننده است نخواهد بود.

تبصره 2- کالاهای، مواد، معرفها، کالیبراتورها، وسایل جمع آوری و نگهداری نمونه، مواد و محلولهای کنترل آزمایشگاهی و دندانپزشکی که تعریف قانونی دارو بر آنها مترتب نگردد شامل تجهیزات و ملزومات پزشکی می باشند.

- ❖ موارد ثبت ژن تنها جهت اعضای هیئت علمی متقاضی استفاده از این نامه ارتقا قابل ارائه است و برای متقاضیان استفاده از سایر تسهیلات (استعدادهای درخشان و نخبگان) قابل قبول نیست.
- ❖ برای اعضای هیأت علمی ، تقاضا تنها پس از ثبت ژن در یک بانک معتبر و درج شماره ژن در یک مقاله انتشار یافته در مجلات معتبر قابل بررسی است. تکمیل فرم مشخصات فردی، فرم ثبت تقاضا، فرم مشخصات اختراع و یک فرم توصیه نامه هم در کنار مقاله چاپ شده که شماره ثبت ژن مشخص گردیده است (علامت گذاری) جهت کامل شدن پرونده لازم است.

نکات مهم در خصوص تکمیل فرمهای مختلف

- ❖ چهار فرم به نامهای فرم ثبت تقاضا، فرم مشخصات فردی ، فرم توصیه نامه و فرم مشخصات اختراع (بر اساس حیطه های ذکر شده در بالا 4 فرم مختلف طراحی گردیده است) قابل دسترسی در وبگاه معاونت تحقیقات و فناوری می باشد که جهت تشکیل پرونده باید تکمیل گردد.
- ❖ با توجه به اینکه بعضی از شاخصهای فرمهای امتیازدهی مورد استفاده در کمیته ابداعات و اختراعات بر اساس پاسخهای فرم مشخصات اختراع می باشد دقت و تکمیل تمامی سوالات فرم از اهمیت ویژه ای برخوردار است .پاسخ بلی در خصوص هر کدام از سوالات این فرم مستلزم ارائه مستندات لازم می باشند ، در غیراینصورت پاسخ خیر لحاظ خواهد گردید. در صورتیکه فرد مستند قابل قبول از سایت اسکوپوس در خصوص h-index ارائه ننماید ، این شاخص برای متقاضی صفر لحاظ خواهد گردید.
- ❖ منظور از ثبت بین الملل در فرم توصیف اختراع ثبت در اتحادیه ی اروپا (Europatent) و امریکا (USpatent) و ژاپن است. سایر موارد با تشخیص کمیته قابل بررسی خواهد بود.
- ❖ در صورت ادعای متقاضی مبنی بر تجاری سازی موضوع، میبایست پروانه ساخت از مراجع ذیصلاح مربوط را ارائه کند. تجاری سازی بدون اخذ مجوز ساخت دارای امتیاز نمی باشد.
- ❖ در خصوص مقاله منتج از موضوع ارائه شده بعنوان اختراع لازم به ذکر است در خصوص انتشار در مجلات داخلی پذیرش چاپ مقاله (acceptance) مورد قبول نمی باشد و مقاله پس از انتشار در مجله قابل بررسی خواهد بود. بررسی پذیرش چاپ در مجلات خارجی پس از چک کردن پذیرش مقاله با Login و Pass Word متقاضی، توسط کارشناس معاونت امکانپذیر است. در این مورد ارائه آخرین نسخه پذیرفته شده مقاله در کنار پذیرش انتشار لازم است.
- ❖ متقاضی می بایست حداقل یک نمونه ساخته شده موضوع مورد ادعا (دارو، تجهیزات پزشکی، کیت های تشخیصی و ...) را ضمیمه پرونده نماید. ایده ی صرف قابلیت بررسی در کمیته ندارد. معاونت دقت لازم در حفظ نمونه را بعمل خواهد آورد ولی اگر با رعایت موارد لازم نمونه اختراع ، دچار هرگونه صدمه ای گردد ، مسئولیتی متوجه معاونت نخواهد بود. پس از تشکیل جلسه کمیته و بررسی

موضوع هر چه سریعتر متقاضی باید جهت تحویل نمونه اختراع مراجعه نماید (حداکثر یک ماه پس از تشکیل جلسه کمیته، پس از این زمان تضمین سلامت نمونه اختراع به عهده این معاونت نمی باشد)

نکات مهم در طرح موضوع در جلسه کمیته ابداعات و اختراعات

- ❖ پس از تحویل پرونده و ارائه کلیه مدارک و مستندات لازم، موضوع در نوبت طرح در جلسه کمیته ابداعات و اختراعات قرار می گیرد.
- ❖ حضور متقاضی در جلسه کمیته برای بیان توضیح امکان پذیر نمی باشد. بدیهی است چنانچه پرونده ای نیاز به توضیحات بیشتر از فرمهای تکمیلی و مستندات ارسال شده داشته باشد، با نظر کمیته ابداعات و اختراعات هماهنگی های لازم در خصوص حضور و یا تماس تلفنی اتخاذ خواهد گردید.
- ❖ در مواردی با تشخیص کمیته ممکن است موضوع برای یک یا چند داور داخلی و یا خارجی ارسال گردد و یا از داور مدعو در جلسه کمیته دعوت شود، بدیهی است زمان بررسی اینگونه موارد نسبت به سایر پرونده ها بیشتر است.
- ❖ در مواردی که کمیته درخواست مدارک تکمیلی نماید، متقاضی می بایست نسبت به ارائه موارد در زمان تعیین شده اقدام نماید در غیر اینصورت موضوع از روند بررسی خارج می شود.
- ❖ تشکیل جلسه کمیته بصورت موردی امکان پذیر نمی باشد لذا افراد جهت استفاده از تسهیلات مورد تقاضا باید زمان 2 الی 3 ماه را جهت بررسی پرونده در این معاونت مدنظر قرار دهند.
- ❖ بررسی موضوعات ارائه شده بعنوان اختراع در قالب تشکیل پرونده و مستندات ارائه شده در کمیته بر اساس شاخصها و دستورالعمل مخصوص به آن حیطه موضوعی امتیازدهی میگردد و نتیجه بررسی به صورت اجماع جمعی اعضای کمیته است.
- ❖ جهت استفاده از تسهیلات استعداد درخشان بواسطه اختراع کسب حداقل 70 امتیاز و جهت بهره مندی از تسهیلات نخبگی حداقل 90 امتیاز الزامی می باشد. در خصوص کسب امتیاز از بخش نوآوری ها در آیین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی، امتیاز کسب شده جهت موضوع به عنوان درصد قابل قبول از سقف امتیاز بند مربوط در آیین نامه ارتقای اعضای هیأت علمی اعلام می شود. به علاوه امتیاز نهایی هر فرد بر اساس سهم ایشان در گواهینامه ثبت اختراع یا ثبت ژن محاسبه خواهد شد.

نکات مهم در خصوص اعلام نتیجه بررسی موضوع

- ❖ با توجه به اینکه بررسی موضوعات در کمیته با درخواست شخصی افراد حقیقی انجام نمی شود و نیاز به ارائه معرفی نامه از یک مرجع حقوقی است، نتیجه نهایی بررسی نیز تنها به مرجع استعلام کننده اعلام خواهد شد. بدیهی است متقاضی می بایست مراتب را از مرجع استعلام کننده پیگیری نماید.
- ❖ نتیجه بررسی کمیته تنها اعلام نظر در مورد قابلیت استفاده از تسهیلات مندرج در آیین نامه های ذیربط است و به منزله گواهی تایید طرح یا مجوز بهره برداری نمی باشد.
- ❖ درخواست تجدید نظر فقط برای یک بار با ارائه درخواست کتبی به شرط ارائه مستندات بیشتر امکان پذیر می باشد .
- ❖ معاونت تحقیقات و فناوری صرفا بررسی موضوع ارائه شده به عنوان اختراع را به عهده دارد و بررسی سایر شرایط لازم جهت بهره مندی از تسهیلات اعطایی در آیین نامه مربوطه به عهده مرجع صدور معرفی نامه است.

نکات کلی

- ❖ پرونده متقاضیانی که بصورت کامل مستندات تعیین شده را ارائه ننموده اند ، در کمیته بررسی نخواهد گردید.
- ❖ کمیته ابداعات و اختراعات و کارشناس مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات و فناوری مسئولیتی جهت تکمیل مستندات اختراع ندارند و هر متقاضی شخصا مسئول تشکیل و ارائه مدارک و مستندات لازم در پرونده است.
- ❖ متقاضی مسئولیت صحت کلیه مستندات مدارک و ادعاهای پرونده ارائه شده را به عهده دارد و در صورت هرگونه تغایر معاونت تحقیقات حق پیگیری موضوع را از طرق قانونی خواهد داشت.
- ❖ پس از تشکیل پرونده و بررسی آن، مستندات کاغذی و CD قابل استرداد به متقاضی نخواهد بود . لذا متقاضی در صورت تمایل و نیاز میتواند قبل از ارسال مستندات، آنها را کپی و نزد خود نگهدارد.
- ❖ مستندات بصورت کاغذی و همچنین بر روی CD داخل پوشه A4، بصورت حضوری و یا از طریق پست ارسال گردد. آدرس پستی عبارت است از:
تهران ، شهرک قدس (غرب)، بلوار ایوانک(بین فلامک و زرافشان)، ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بلوک A ، طبقه 13 ، مرکز توسعه و هماهنگی تحقیقات ، کد پستی : 1467664961